

พัฒนาการวรรณกรรมของ "เสนีย์ เสาวพงศ์" กับกระแสวรรณคดี

The Development of Seni Saowaphong's Literary Works

and Literary Movements

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์พัฒนาการของนักเขียนหนึ่งคนที่งานเขียนมีความเปลี่ยนแปลงด้านลักษณะการเขียน ซึ่งสัมพันธ์กับกระแสวรรณคดีหลายกระแสอันเป็นตัวอย่างของการวิเคราะห์วรรณกรรมแนวกระแสและแนวโน้มของวรรณคดี

ในช่วงเวลากว่า ๖ ทศวรรษในวงวรรณกรรมไทย วรรณกรรมของเสนีย์ เสาวพงศ์สัมพันธ์กับกระแสวรรณกรรมต่างๆในวงวรรณกรรมไทย ได้แก่ กระแสลัจนิยม กระแสจินตนิยม กระแสลัจจสังคมนิยม กระแสโพสต์โคโลเนียลและประวัติศาสตร์แนวใหม่ ทั้งในแง่การปรับประยุกต์ทฤษฎีวรรณกรรมมาเป็นกระบวนทัศน์ในการสร้างสรรค์ผลงาน การนำเสนอทฤษฎีวรรณกรรม การจุดกระแสวรรณกรรม และสร้างสรรค์ผลงานที่ร่วมชบวนกับกระแสวรรณกรรมนานาชาติ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมของเสนีย์ เสาวพงศ์ในแง่ที่สัมพันธ์กับกระแสวรรณกรรมทั้งในบริบทสังคมไทยและในบริบทนานาชาติซึ่งเป็งานวิจัยที่ยังไม่เคยมีผู้ศึกษาในลักษณะนี้มาก่อน เพื่อเป็นตัวอย่างของการวิเคราะห์วรรณกรรมในแนวทางนี้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับกระแสวรรณกรรมในวงวรรณกรรมไทยและเป็นแนวทางในการวิเคราะห์วรรณกรรมตามแนวทางนี้ต่อไป

หลักการและเหตุผล

"เสนีย์ เสาวพงศ์" เป็นนามปากกาของ คักดีชัย บำรุงพงศ์ซึ่งเริ่มงานประพันธ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งเป็นช่วงสมัยรัฐนิยมในสมัยของจอมพล ป. พิบูลสงคราม กว่า ๖๐ ปี ในบรรณพิภพไทยที่นักเขียนท่านนี้สร้างสรรค์ผลงานสืบเนื่องต่อมาจนกล่าวได้ว่า เสนีย์ เสาวพงศ์ เป็น "ศิลปินแห่งชาติและประชาชนไทย" อย่างแท้จริง

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ และประธานหลักสูตรอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ ผู้อำนวยการศูนย์วรรณคดีศึกษา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย